

Què hauria de passar perquè la CUP aprovés els pressupostos de Junts pel Sí?

Roger Palà

Si no hi ha cap sorpresa d'última hora, la CUP donarà el seu aval a **Puigdemont** en la qüestió de confiança que avui i demà es debat al Parlament de Catalunya. Hi ha qui veu en aquest gest el senyal inequívoc que la formació anticapitalista acabarà aprovant els pressupostos de la Generalitat. El mateix Partit Demòcrata i el propi President han vinculat molt estretament una cosa i l'altra. Però cal anar molt amb compte amb aquesta associació d'idees. **Per la CUP, avalar ara Puigdemont no equival a aprovar pressupostos.** Així ho expliciten de manera rotunda fonts cupaires coneixedores de l'estat de les negociacions.

Perquè això darrer passés, segons expliquen fonts cupaires, els comptes haurien d'abordar, entre d'altres, tres elements clau: l'increment d'impostos a les rendes altes, la reversió de la política de retallades dels últims anys i, atenció a això, **la inclusió d'una partida destinada específicament a la realització d'un referèndum sobre la independència impulsat per les institucions catalanes.** Un escenari, doncs, de xoc frontal amb l'Estat. És digerible aquest context per al partit abans conegut com a Convergència?

Anem a pams: això de la qüestió de confiança, què és?

La qüestió de confiança és un mecanisme previst per la llei pel qual el President pot demanar explícitament a la Cambra el suport al seu programa o a una política concreta. Per superar-la, el President ha d'obtenir la majoria simple dels diputats. **Puigdemont** va decidir recórrer a aquesta eina [arran de la negativa de la CUP a aprovar els pressupostos](#) del Govern el passat mes de juny. Superant la qüestió de confiança el President no tindrà un 'sí' automàtic als pressupostos, però sí que es carregarà de força política per encarar la negociació amb més garanties. De vegades -no sempre- els intangibles en política importen molt.

Què passaria si, per algun motiu, **Puigdemont** no superés la qüestió de confiança? Estaríem davant un panorama polític inèdit a Catalunya. **El President hauria de dimitir, però no es convocarien eleccions automàticament.** Començaria un període d'interinatge similar al que va obrir-se arran de la investidura fallida d'**Artur Mas** l'octubre del 2015. Durant dos mesos, la cambra podria escollir (o no) un nou President. Si això no passés, el Parlament quedaria dissolt i seria llavors quan es convocarien noves eleccions. Un autèntic terrabastall que s'esdevindria en un moment d'interinitat política a l'Estat i a les portes d'unes surrealistes terceres eleccions al Congrés espanyol.

Però tot això no passarà. Si no hi ha cap sorpresa d'última hora, Junts pel Sí comptarà amb els vots de la CUP per renovar la confiança a **Puigdemont**. Així ho va expressar [la portaveu cupaire Anna Gabriel](#) ja fa setmanes. A més, segons assenyalen fonts de la formació anticapitalista, **Puigdemont comptarà en aquesta ocasió amb el vot favorable de tot el grup parlamentari de la CUP.** Una diferència simbòlica però substancial respecte el mes de gener, quan va comptar amb 8 vots favorables i 2 abstencions, el mínim per a garantir-ne la investidura en primera volta. Aturem-nos un moment i mirem-ho amb perspectiva: **deu diputats anticapitalistes votant en bloc un President de Convergència.** Coses del procés.

El referèndum: redefinició del full de ruta o impugnació de l'obra de Mas?

En l'arrel del nou 'sí' de la CUP a **Puigdemont** hi ha el fet que el President hagi decidit posar el referèndum com un element central en el debat polític. La CUP ho considera imprescindible i ERC ho veu amb bons ulls, tot i que no ha abanderat la petició. "Impulsar-ho nosaltres hauria posat en qüestió les aliances a Junts pel Sí", afirmen els republicans. Fonts de l'entorn presidencial expliquen a CRÍTIC que **Puigdemont** esmentarà el referèndum de manera explícita en el discurs que realitzarà en el marc de la qüestió de confiança, [com ja va avançar fa uns dies Nació Digital](#). "Serà molt clar", afirmen aquestes fonts.

Caldrà veure què diu finalment **Puigdemont** en seu parlamentària. En tot cas, l'aposta pel referèndum és quelcom que no genera un consens total al nou Partit Demòcrata. Hi són especialment reticents **Artur Mas** i el seu entorn, que ho interpreten com la impugnació pública del seu gran llegat polític: el 9-N. Si ara cal fer un referèndum, és que el 9-N no ho va ser. **Si ara cal fer un referèndum, és que les eleccions plebiscitàries no van servir per al que havien de servir**. En [un article del passat diumenge](#) a 'El Punt Avui', **Mas** només esmentava la paraula "referèndum" en el context d'un hipotètic –i ara per ara impossible– acord amb l'Estat per realitzar-lo. No plantejava en cap cas l'opció d'un referèndum impulsat per les institucions catalanes. El silenci de **Mas** en aquest àmbit és molt significatiu.

Que el referèndum torni a ubicar-se com un element central de l'agenda política és una qüestió important per la CUP, que mai ha comprat del tot ni el relat ni el full de ruta de Junts pel Sí. El mateix **Antonio Baños**, la nit electoral del 27-S, [va dir que la independència no havia guanyat](#) el plebiscit perquè els partits independentistes no havien superat el 50% dels vots. "La CUP, en gran part, no es creu el full de ruta de Junts pel Sí", afirma una font cupaire coneixedora de les negociacions amb CDC i ERC. "En el seu moment no ens hi vam oposar perquè no hi havia cap altra alternativa en clau independentista sobre la taula. Però no deixa de ser el full de ruta de Junts pel Sí. La lògica de les tres lleis de desconexió, o de la construcció d'estructures d'estat en un moment en què la independència no ha estat validada en referèndum, són qüestions que ens grinyolen". El referèndum, en aquest sentit, és una peça que fa que el relat de Junts pel Sí i el relat de la CUP tornin a encaixar.

Referèndum, impostos i revertir retallades: tres claus dels pressupostos per la CUP

La qüestió de confiança és el primer capítol de la nova temporada del procés, però el desenllaç de tot plegat no està gens clar. El més important és què passarà en les successives entregues que s'esdevinguin a partir de demà. En l'horitzó immediat s'hi entreveuen dos moments determinants. En primer lloc, el debat de política general de la setmana vinent, aparentment un tràmit de menor importància, però que pot prendre especial rellevància. **Seria lògic que en el marc d'aquest debat es concretessin algunes qüestions d'ordre tècnic essencials en relació al referèndum**. Una opció que hi ha sobre la taula seria que Junts pel Sí i la CUP aprovessin una resolució que plantegés que, per poder-se realitzar, el referèndum ha de tenir una partida específica en els pressupostos.

La inclusió d'aquesta partida aplanaria significativament la negociació. "No té sentit aprovar els pressupostos si no trobem una manera de culminar amb la legislatura. Cal un desllorigador. I aquest desllorigador és el referèndum. Per tant, els pressupostos ho hauran de preveure", afirmen des de l'esquerra independentista. La partida, si s'incloués de manera explícita, seria impugnada pel

Tribunal Constitucional, el que situaria el govern davant d'un escenari de desobediència.

Tanmateix, des de la CUP també es deixa clar que el referèndum no serà l'única qüestió transcendental a abordar de cara a l'aprovació dels pressupostos. Com ja es va passar durant l'anterior negociació, els cupaires posaran sobre la taula la necessitat d'incrementar l'IRPF de les rendes més altes o de revisar l'impost de successions. **Són propostes fiscals que ERC veu amb bons ulls, però que són rebudes amb molts recels a Convergència.**

Fonts republicanes mostren certa cautela amb la situació actual de la negociació. "Tot sembla indicar que entre ERC i la CUP ens posarem d'acord. Veurem que passa amb el Partit Demòcrata. De moment creiem que s'avança bé". Però aquestes fonts també són explícites en qüestionar que l'aprovació dels pressupostos estigui ni molt menys garantida. "Percebem que l'actitud de la CUP és diferent. Però com diu la dita, gat escaldat de l'aigua tèbia fuig".

El referèndum com a eina de dilació política

En relació al referèndum, hi ha una qüestió que plana en l'ambient: que pugui ser emprat com una eina de dilació per part del món convergent. Des d'ERC afirmen que si el referèndum s'ha de fer al novembre en comptes del juliol (data en què es compleixen els famosos 18 mesos del full de ruta) "tampoc hauria de passar res greu". "Del que es tracta és de fer-ho bé i anar-hi seriosament", afirmen. "No podem trobar-nos amb una situació similar al 9-N", afirmen aquestes fonts. L'estratègia del Partit Demòcrata passaria, en canvi, per alleugerir els terminis fins al màxim.

Fonts republicanes, però, alerten d'una possible variable: que algú vulgui plantejar la celebració del referèndum després d'unes hipotètiques eleccions en què l'independentisme hauria de repetir l'esquema plebiscitari, amb la reedició de Junts pel Sí inclosa. "No veiem cap lògica en repetir l'esquema plebiscitari, més quan és possible que, en unes noves eleccions, els números no surtin", afirmen fonts d'ERC. Les enquestes que s'han publicat darrerament -com la que [va publicar El Periódico fa uns mesos](#)- presenten als republicans com a primera força, però posen en risc la majoria independentista al Parlament. En aquests moments els republicans estan treballant amb enquestes que situen Convergència en una situació encara més delicada. "Cal culminar el mandat democràtic del 27-S amb el Parlament que tenim ara", expliquen.